

บทความการวิจัย

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

หาดีเมาะ มะลี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 94 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของครูสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
2. ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามครู ให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาข้อคำถาม
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง รับข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบ
6. ปรับปรุงแบบสอบถามครั้งสุดท้าย จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ ที่ต้องการใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

สรุปผล

การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส

อภิปรายผลวิจัย

จากการวิจัยการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผู้วิจัยจะนำประเด็นและข้อค้นพบ จากการวิจัยมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส เป็นเพราะโรงเรียนปอเนาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็น จึงนำ หลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ

บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประกอบ กับในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนมีลักษณะของนักบริหารการศึกษามืออาชีพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย ทฤษฎี หลักการบริหารจัดการ ตลอดจนทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียน และในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารได้สร้างจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในการประหยัดการใช้ทรัพยากร ลดขั้นตอนการให้บริการในการทำงาน ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการทำงาน มีระบบติดตามประเมินผลในการดำเนินการ มีระบบการรายงานผลที่สอดคล้องกับระบบการประเมินผล ใช้เทคนิคการบริหารงานรูปแบบใหม่ สอดคล้องกับ มณีรัตน์ ภิญโญภาสกุล (2549 : 157) ได้ทำการ วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยภาพรวมมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากทุกด้าน และยัง สอดคล้องกับ พรหมเมษฐ์ คำผาบ (2550 : 71) ได้ทำการวิจัย เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ หลักนิติธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ตัดสินใจ ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ และใช้กระบวนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง
2. ผู้บริหารโรงเรียนต้องปฏิบัติราชการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และส่งเสริมแนว ปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ ตลอดจนพิจารณาให้คุณให้โทษตามระเบียบด้วยความยุติธรรม เสมอภาค เป็นธรรม และชอบธรรม
3. ผู้บริหารโรงเรียนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ขยันหมั่นเพียร เสียสละอดทน เมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ รับฟังความคิดเห็น สร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
3. ควรศึกษารูปแบบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโรงเรียนส่งผลต่อการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา